

VALTIONEUVOSTON PERUS- JA IHMISOIKEUSYHTEYSHENKILÖIDEN VERKOSTO

Aika	torstai 7.9.2017, klo 13.00–15.00
Paikka	oikeusministeriö, Eteläesplanadi 10, neuvotteluhuone Julkisuus
Osallistujat	Krista Oinonen, UM Nina Nordström, UM Marjatta Hiekka, UM Päivi Rotola-Pukkila, UM Elina Hakala, Ihmisoikeuskeskus Leena Leikas, Ihmisoikeuskeskus Riitta Länsisyrjä, EOA:n kanslia Johanna Hautakorpi, STM Riitta-Maija Jouttimäki, STM Tapio Puurunen, SM Leena Morri, SM Päivi Kantanen, TEM Minna Ruuskanen, OKV Satu Heikkinen, OKM Johanna Suurpää, OM, pj Kaisa Tiusanen, OM, sihteeri Yrsa Nyman, OM Anna Saarela, OM

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.05, minkä jälkeen käytiin esittämiskierros.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3 Ajankohtaiset kansainväliset ihmisoikeussopimusvalvonta-asiat

Yksikönpäällikkö Krista Oinonen, lainsäädäntöneuvos Marjatta Hiekka ja lainsäädäntöneuvos Päivi Rotola-Pukkila UM:n ihmisoikeustuomioistuin- ja -sopimusasioiden yksiköstä esittelivät ajankohtaisia Suomen kansainvälisiltä sopimusvalvontaelimiltä saamia huomioita. Esitys on pöytäkirjan liitteenä.

Krista Oinonen kertoi Suomen saamista suosituksista seuraavien valvontaelinten osalta:

- Kidutuksen vastainen komitea (CAT)
- Rotusyrjinnän poistamista käsittelevä komitea (CERD)
- Kansallisten vähemmistöjen suojelu (FCNM) – neuvoa-antava komitea & ministerikomitea

Marjatta Hiekka kertoi YK:n ihmisoikeusneuvoston yleismaailmallisesta määräaikaistarkastelusta, jossa Suomi oli tänä vuonna kolmatta kertaa. Suomi sai vuoropuhelussa yhteensä 153 suositusta, joista hallitus hyväksyi 120, hyväksyi osittain kuusi ja otti tiedoksi 27. Usealla Suomen saamista suosituksista on liitántä PIO-ohjelman hankkeisiin mm. kasvatuksen ja koulutuksen, yhdenvertaisuuden, hyvien väestösuhteiden ja itsemääräämisoikeuden saralla. Johanna Suurpää totesi, että PIO-ohjelman valmistelussa on pyritty huomioimaan Suomen saamia suosituksia. Niin PIO-ohjelma kuin valtioneuvoston verkostokin keräsivät kiitosta UPR-vuoropuhelussa.

Johanna Suurpää totesi, että PIO-verkoston tehtävänä on pohtia, miten suosituksia voitaisiin toteuttaa. Käytiin keskustelu, jossa ministeriöiden edustajat kävivät läpi omalle hallinnonalalleen kuuluvia suosituksia ja kertoivat niihin liittyvistä vireillä olevista hankkeista.

Lopuksi UM:n edustajat kävivät vielä läpi tulevien määräaikaisraportointien aikataulua sekä Suomea vastaan vireillä olevien ihmisoikeusvalitusten tilannetta eri instansseissa.

4 Ajankohtaiset kansainväliset ihmisoikeuspoliittiset asiat

Yksikönpäällikkö Nina Nordström UM:n ihmisoikeuspolitiikan yksiköstä kertoi, että YK:n ihmisoikeusneuvosto kokoontuu 11.9. vuoden kolmannen istuntoonsa. Suomea koskeva UPR-raportti on määrä hyväksyä 21.9.

YK:n yleiskokouksen kolmannen komitean työ käynnistyy lokamarraskuussa. Nina Nordström kertoi, että Suomi pyrkii vakiintuneeseen tapaan pitämään esillä erityisesti lisääntymisterveys- ja tasa-arvokysymyksiä.

Ajankohtaisina tapahtumina mainittiin myös 7.9. järjestettävä ulko- ja puolustusministerien Gymnich-kokous Tallinnassa, ETYJ:n *Human dimen-*

sion implementation meeting Varsovassa 11.–22.9. sekä 27.9. käynnistyvä YK:n korkean tason viikko.

5 Ajankohtaisia perus- ja ihmisoikeusasioita

Ajankohtaisina perus- ja ihmisoikeusasioina mainittiin:

- Saamelaiskäräjälain uudistaminen on tarkoitus käynnistää OM:ssä.
- EU:n perusoikeuskollokvio järjestetään 20.–21.11., ja sen teemana ovat tänä vuonna naisten oikeudet.
- STM:n edustajat mainitsivat, että sote-uudistuksen aikatauluista johtuen vammaispalvelu- ja itsemääräämisoikeuslainsäädännön uudistukset siirtyvät annettaviksi keväällä 2018.
- Perustuslakivaliokunta käsittelee syyskuussa sekä perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmaa että demokratiapoliittista toimintaohjelmaa.

6 Muut asiat

Seuraavassa kokouksessa on tarkoitus käsitellä PIO-ohjelman seuranta ja yksittäisten hankkeiden edistymistä. Ministeriöiden hankkeiden seuranta varten on tarkoitus laatia taulukko, joka voidaan julkaista Hankeikkunassa. Ensi vaiheessa taulukkoon kerätään jokaiselle hankkeelle tieto yhteyshenkilöstä ja hänen puhelinnumerostaan.

Lisäksi sovittiin, että seuraavassa kokouksessa käsitellään maahanmuutto- ja vihapuheteemoja. Osana tätä käydään läpi Suomen kansainvälisiltä valvontaelimiltä saamia maahanmuuttoon liittyviä suosituksia.

Sovittiin, että seuraava kokous järjestetään oikeusministeriössä torstaina 16.11.2017 klo 13.00–15.00. Kokouskutsu ja asialista toimitetaan myöhemmin.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00.

LIITTEET

- UM:n kohdassa 3 pitämä esitys:
(Ajankohtaiset ihmisoikeussopimusasiat.ppt)